

Potpuno tretiranje bukovih i četinarskih pragova normalne dužine treba obaviti u vitlu počev od topljenja leda na njima, svakih 30 dana u toku godine i samo u slučaju ako je materijal zdrav. Od sredstava dolazi u obzir: 5% rastvor Na-pentahlorofenata ili 2% uljani rastvor pentahlorofenola. Ukoliko žuta boja kreozana ne smeta može se primeniti i njegov 4% vodeni rastvor. Prskanje se izvodi običnim leđnim prskalicama ili prskalicom sa pritiskom. Prskaju se sve površine praga, vodeći naročito računa o čelima i pukotinama.

Brzina razvoja truleži u pragu zavisi od vrste drveta. U bukovom nezaštićenom pragu zimske seče pri čuvanju u šumi ona iznosi 45 cm. za 12 meseci⁽¹⁰⁷⁾. Iz ovoga izlazi da pragove od osetljivog drveta treba što pre iznositi na stovarišta. Tesani pragovi se održavaju duže vreme u zdravom stanju od struganih, što je razumljivo s obzirom na više neravnina kod struganih pragova, u kojima se zadržavaju spore i vlaga.

Telegrafski stubovi i direci

Osnovno je da ovaj materijal potiče od zimske seče i da se brzo oslobodi kore, mada za kraće direke vreme seče ne igra ulogu⁽¹¹⁾. Skidanje kore može biti ručno ili mašinski i obavlja se odmah po seči, dok je kora vlažna. Posle dekortikacije ovaj se materijal slaže unakrsno na podmetačima i sa što više prostora radi bržeg sušenja. U toku sušenja kiše u letnjim mesecima doprinose obojavanju drveta i truleži, pa je potrebno složaje osnovati pod otvorenom nastrešnicom i početi sa hemijskom zaštitom. Na taj način se sušena građa može dugo održavati. Nepovoljna strana dužeg čuvanja ovih sortimenata u šumi jeste obilno stvaranje pukotina.

Hemijska uljana sredstva ne smeju se koristiti za nedovoljno suvo drvo, jer se pod njihovom zaštitom drvo sporije suši i brže truli⁽²¹⁾. Hemijski se tretiraju samo kraći direci, pošto je kod dužih komada ova mera skupa i često nepraktična.

Tretiranje kraćih komada obavlja se prskanjem ili potapanjem u rastvore antiseptika, 1—2 dana posle izrade. U tom slučaju oni se mogu duže održavati na slobodnom prostoru. Od sredstava se koristi na prvom mestu 5% Na-pentahlorofenat, ali i druga koja su navedena kod zaštite trupaca. Ovo je naročito potrebno za građu iznad 22 cm. debljine, jer se ona sporije suši i brže truli.

Dok se za prskanje koriste leđne prskalice sa ili bez velikog pritiska, potapanje se vrši u bazenima za hladne rastvore (betonski ili metalni) ili u instalacijama za hladno-tople rastvore. Specijalne mobilne adaptacije za tretiranje direkta toplo-hladnim postupkom u šumi primenjuju se u SAD. Kod primene ovog metoda promenljive temperature, bolje je koristiti uljane proizvode, kao na pr. kreozot, pentahlorofenol ili bakarni naftenat, koji će dati trajniju zaštitu. Ovako tretirano drvo mora se pre upotrebe ili transporta na druga stovarišta sušiti najmanje dve nedelje.

Za preporuku je, međutim, telegrafske stubove i direke što pre izvući iz šume i preneti na stovarište gde moraju dobiti potpunu hemijsku zaštitu. Trebalo bi, prema uslovima, odrediti da li je ekonomski opravdano već u šumi ili njenoj blizini osnovati instalacije za potapanje drveta i tako definitivno zaštićeno drvo plasirati na tržište. U mnogim slučajevima ovo će biti praktično i potrebno.